

Iatac, alcov (v. ac.).

Iatagan, sabie întrebuințată de Turci, este o armă de împuns și de tăiat, tăișul are o formă concavă, astfel că pentru a tăia trebuie a trage dinspre mâner spre vîrf.

Iațu, locuitor rutean originar din Sneatin, primul om întâlnit în hotarele Moldovei de Dragoș-Vodă, când rătăcise la vînatul bourului (sfîrșitul secl. XIII), după cum spune Miron Costin în a sa poemă polonă, ceea ce constituie o nouă probă, pe lângă cele deduse din topografia țerei, de existența Slavilor în câmpiile țărilor române, înaintea de descălecare.

apoi groaznice măceluri pe la boierii refugiați, presupuși instigatori, ucigînd pe toți și pe Danciu. [Aguletti.]

Iayet, (*Iet*), lignit bituminos foarte dens. Se întrebuințează pentru bijuterie de doliu. Exploatațiunile cele mai mari sînt la Whitby (Yorkshire) în Anglia.

Iaz, canalul derivat din un curs de apă pentru a-l conduce la o moară ori fabrică. I. și *iezdtură* se numesc însă în Moldova și un curs de apă oprit din matca lui, pentru a servi ca putere motrice la moară, ferăstreu, etc., ori și numai pentru a ave apă pentru adăpatul vitelor.

Liceul național din Iași.

Iatrochimia, (*grec.*) metod al medicinei, care consideră procesele vitale ale organismului animal de procese chimice și cearcă a le trata în conformitate.

Iatromathematica, (*grec.*) metod al medicinei, care consideră de basă a medicinei influența legilor fizicale exacte asupra organismului.

Iava, v. Java.

Iaxartes, numele antic al râului Sir Darja în Turkestan.

Iaxyh, *Demeter*, de origină Sêrb, nepotul mitropolitului Maxim, ucide în Sibiiu, dinaintea bisericii catolice, după uneltirile lui Danciu Țepeluș, fratele lui Neagoie Basarab și fiul lui Laiot Basarab, pe Mihnea-Vodă cel reu (12 Martie 1510). După omor se urcase în clopotnița bisericii, vestind isprava sa tuturor. Populațiunea Sibiiului, îngrozită de acestea și ațîțată de oamenii lui Mihnea, se adună înarmată în piață (unul împușcă pe I. [Iacșag] chiar în turlă), comițînd

Iazu, com. rur. în Rom., j. Ialomița, cu 1046 loc. (Dicț. geogr. 1897), cari se ocupă cu agricultura; com. are 1 biserică și câte 1 școală de băieți și de fete.

Iazygi, popor nomad din neamul *Sarmaților*, care în ultimele secole a. Chr. locuia în stepele din nordul Mării Negre. În secl. I d. Chr. o parte din ei se așeză între Tisa și Dunăre (*Iazyges Metanastae* = I. pribegi), unde, după cucerirea Daciei de Traian, ei recunosc supremația imperiului roman și au în urmă dese ciocniri cu Romanii, până ce dispar în timpul năvălirilor. [D. On.]

Iazygia, district în comitatul ung. Iazygia-Cumania-Szolnok, numit astfel după *Iași Cumani* (jaasi = arcaș), așezați în secl. XIII în câmpia Tisei. [D. On.]

Iazygia-Cumania-Szolnok, (magh. *Iász-Nagy-kun-Szolnok*), comitat în Ung., de ambele părți ale Tisei; cu un teritor de 5373·31 km², aproape